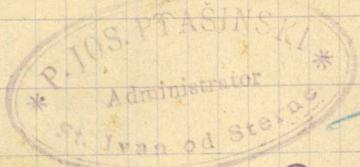

DMOT 024

100
1893

8/ii/93

6/II 93

p. Vidnjan (Tstře)

Slavni Odboce "Družbe Sv. Cyrilla i Methoda" u Tstři!

Nizepodpisani oslobodjuje se priposlati
Kao povjerenik "Družbe Sv. Cyrilla i Methoda"
u Tstři (za Česko-Moravsko i Slezsko) zatim
Kao član pripravnog rada 2 flc.
gosp. gorce říčkupniku u Baderni dao 1. 50 } u oktobru 93
za družbu Sv. Cyrilla i Methoda 3 fl. 50 skupa.
Salje kao povjerenik iz Morave (priček) 3 fl.
skupno 6 fl. 50

te moli da za gosp. Deutsche říčkupnika u Kotovskah
i Jana Vepřeka Slavni odbor posalje namirnicu
nizepodpisanim, koji će istu priposlati redakciji
"Hlasu" u Brnu za objavljenje.

Zajedno moli nizepodpisani da Slavni
Odbor "Družbe Sv. Cyrilla i Methoda" u Tstři dade nize-
podpisanim pismeni dekret da može Kao
povjereniku za Česko-Moravu i Slezsko,
da more isti novce za Družbu Sv. Cyrilla
i Methoda u Tstři primati, od odvora Družbe.

Sv. Cyrilla i Methoda" članom i darovateljem
namirnice poslati te iste člane izvoli
Glavni Odbor objelodaniti u jugoslav. novinah
s opaskom, da nizepodpisani kao poremenik
Družbe Sv. Cyrilla i Methoda za Česko-Moravu
i Slezko iste stekao i novce predao.

Zajedno moli nizepodpisani da
Glavni odbor mu poslje ^{vise} pismenih
pričuvanih članak slobodno i u ostalih
Českomoravskih novinah (Politik, Váři Listy
Čech, Illes Národa, Večerní Noviny, Poroz itd.)
objelodaniti a susydom za Družbu
Sv. Cyrilla i Methoda u Jstri raditi.

S najvećim postovanjem

P. Josip Stadinski,
srpske upravitelj

Prelist. članak češkoslovenskog
za gruzijski

Od moře Jaderského.

(Hlas Jihoslovanský od břehu moře Jaderského českoslovanským pobratimům.)

Před málo časem založena v Istrii národní maticce školská „Družba Sv. Cyrilla a Methoda“ na obranu oproti výbojné irredentistické „Legi Nazionale“ (dřívější vlastizráda „Pro Patria“), spolkuto na odnárodnění jihoslovanských dětí v italských školách. Není dosti na tom, že páni Talijáni v Istrii majíce oproti dvěma třetinám Jihoslovanským všechny úřady, soudy a vysoké duchovenstvo ve svých rukou a vládnouce kapitálem, podmanili si příjmováním peněz na vysoké úroky (často od 50%—200%) kmata slovanského nejen hmotně ale i politicky, hlavně při volbách?

Istrie, malá sice země, ale předůležitá v ohledu obchodním i vojensko námořním, zvaná „klíčem Rakouska“ na jihu, dosud slovanská převážnou většinou, má být nyní i duševně ve školách „Legi Nazionale“, jež největší pomoc dostává od irredentistů z království italského, potalijánčena a slovanský živel v Istrii vyhuben.

Pohádka vlasti jihoslovanských vypráví, jak zlá čarodějnici krásnou krajinu v poušť a světlo v noc věčnou zaklela a v tu noc ještě saň divokou nasadila.

Tou saní byla hrozná poruba turecká a benátská a tou nocí tma ne vzdělanosti ne zaviněná.

A ilustraci k této jihoslovanské pohádce máme na západní Istrii, kde na příklad jen v politickém okresu Porečském (Parenzo) 400 obcí slovanských nemá ani jediné školy. Což pak divu, že je v Istrii mezi slovanským lidem 90% analfabetů (těch, kteří neznají čísti a psát). To, co se divokým rárodům v Africe i Asii vnucaje, totiž vzdělání, to se slovanskému lidu v Istrii odpírá, dle přísloví, že v kalné vodě nejlépe lze ryby loviti. A místo škol v mateřském jazyku ustrojuje nyní irredenta „Legi Nazionale“ k odnárodnění slovanských dětí v Istrii talijánské školy a to hlavně pomocí z Italie.

Tímto tisíce nevinných dětí slovanských obětuje se talijánskému molochu na čest i slávu kulturní Italie, takové děti jsou pak pro národ, jak díl jihoslov. přísloví, „poturice huji turka“ (poturčenci horší turka). Zde potřeba tedy pomoci, aby neutonula slovanská Istrie v talijánském moři nespravedlností lidskou a nedbalostí vlastních bratří. Slovan všude bratry má, v nouzi i nebezpečí pozná se nejlépe přítel i bratr. Doufáme tedy, že i obětavý českoslovanský národ přispíje pomocí svou ubohým jihoslovanským pobratimům v Istrii v boji o národní existenci hojným přístupováním za členy „Družby Sv. Cyrilla i Methoda“, která si obrala za úkol zakládati národní školy na místech ohrozených od „Legi Nazionale“. Krásný příklad k následování dal miláček jihoslovanského národa, stařičký biskup Strossmayer, příspěvkem 1000 zl. „Družbě sv. Cyrilla i Methoda“ s dopisem, jenž končí: „Jest povinností naší posvěcenou Bohem i vírou, abychom všude, kde toho třeba, národ náš bránili, povznášeli a v národní ryzosti udržovali.“

Zakládající členové „Družby Sv. Cyrilla i Methoda“ platí jednou pro vždy 100 zl. a přispívající nejméně 1 zl. ročně.

Jména pak dárců a členů uveřejněna budou v jihoslovanských novinách.

Příspěvky přijímá a výborem „Družby Sv. Cyrilla i Methoda“ potvrzenky zasílá pověřenik P. Josip Ptačinský, župník u Sv. Ivanu od Sterne (p. V. signano), Istrija.

Od obala more jadranskoga.

Glas Jugoslavjana od obala more jadranskoga
českoslavjanskim poveratimom.

Prije malo vremena utemeljena u Istri narodna Matica školska „Dražba Sv. Cyrilla i Methoda“ za obranbu protiv nasilničkoj irredentističkoj „Lega Nazionale“ (pokojna veleizdajna „Pro Patria“) ili „družbe za potalijanjenje jugoslovenskih dječaka u talijanskih školah. Nije samo doista da gospoda Talijani u Istri imajući naprava dvijema trećinama Jugoslavjana sve urede, škole sude i visoko svećenstvo u svojih rukama, te ovlađujući Kapitalom i posudjivanjem kmetu novce na velike komate (dapače od 50% - 200%) podjarmili istoga slavj. kmeta nesamo materialno ali još više političkom obziru osobito Kod izborâ.

Istra, malana doduće zemlja, nu velevarina u obziru koliko trgovackom i još više u vojničko-namorskom, pravi to „Kljuc Austrie“ na jugu, osada većinom odlučnom slavjanska, ima biti sada i u duševnom obziru potalijanjena u školah „Lege Nazionale“. Rođa najveću pomoc dobiva od irredentista iz Kraljevine Italije a time slavjanski živalj u Istri ima biti izkorjenjeni.

Priča Jugoslavjana kaže, da zla štriga Krasan kraj u pustinju a svjetlo u noć vječnu zaklela a u ovoj noći još zmaja divljega stavila.

A ovaj zmaj je strahovito robstvo tursko i mličačko za Jugoslavjane a ova noć je tamnost neizobraženja nevinoga (nezakrivljenoga)

A ilustraciju k ovoj jugoslovenskoj priči imamo zapadnji Istri, gdje na inicij

samo u političkom potaru Porečkom (Parenzo) imamo 400 slavjanskih občina i selâ brek ikakve škole. Nije pak čudno da u Istri među slavjanskim narodom natrazi se 90% analfabeta t.j. onih, koji niti čitati niti pisati neznaju. Ono, što se divljim narodom u Africi i Aziji silom nariva, to jest izobrazenje, ono se slavjanskemu narodu u Istri ukracuje i zadržava, polaz poslovică da u mrežnoj vodi najbolje ribe se love. A namjesto škola u materinskom jeziku naredjuje sada irredentistička „Lega Nazionale“ svuda svoje italijanske potalijančenje slavj. dječa u Istri a to najviše pomoćom iz Kraljevine Italije.

Ovim načinom tisuće nevinih dječa slavj. žrtvujε se talijanskemu Molochu na cestu slaven Kulturne Italije, ove djece nek jesu za narod polaz jugoslav. poslovicę „poturice huj Turka“

Ovdje potreba pomoći, da nebi slavjanska Istra se utopila u talijanskom moru i to po nepravici ljudske i po nehrannosti vlastite bratice. Slavjan sonda braću ima, te u bici i pogibiji će najbolje poznati prijatelje i brata. Ufamo se dokle, da pozitivni često slavjanski narod prisluči na pomoć svojim biednim jugoslavjanskim pobratimima u Istri, vojskujucim za bitje (existenciju) narodnu. Timo da će gusto stupiti kao članovi u „Družbi Svetog Cyrilla i Methoda“, koja ima načelo utemeljovati narodne škole u mjestah napadenih od Lige Nazionale. Krasan primjer za naslijedovanje dao je ljubimac jugoslavjanskoga naroda starešina biskup „Strossmayer“ pri poslanjem „200 franci“ Družbi Svetog Metoda.

s dopisom, koji na sveštku kazne:

"Duznost naša je Bogom i vjerom posvećena, da svuda, gdje je to potreba, narod naš branitelj uzdižešo te u narodnoj pravosti uzdržavašo"

Članovi utemeljni "Družbe Sv. Cyrilla i Methoda" plaćaju jedan put za uvjet 100 forinta, a članovi pripravnici najmanje 1 for. na ljetu.

Imena pak darovatelja i članova (českoslovanskih) utemeljene objavljena biti u jugoslavanskih novinah.

Prinose prima te odborom "Družbe Sv. Cyrilla i Methoda" namirnice posalje povjerenik (za Češko-Moravu; Slavoniju)

P. Josip Ptačinski, župnik u Sv. Ivani od Sterne (p. Visignano visnjjan) u Istri.

24